

Höörs kommun

kommun@hoor.se

2019-03-25

1 (23)

Dnr 405-2018:6468

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Ringsjöskolan i Höörs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Ringsjöskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Ringsjöskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor leder och styr ett samlat värdegrundsarbete som integreras i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor och lärare ser till att undervisningen anpassas så att alla elever ges ledning och stimulans. I detta ingår att utmana alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan har i låg utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor tillsammans med lärarna och övrig personal på skolan utvecklar ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 20 september 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 405-2018:6468) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens kvalitetsbedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Författningsstöd:

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling. 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1

Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

De övergripande skälen för bedömning är att granskningen visar att rektor i huvudsak följer upp och analyserar kunskapsresultaten, samt vidtar relevanta åtgärder. Rektor leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan. Granskningen visar dock att rektor ger svag ledning och styrning i skolans jämställdhetsarbete samt att rektor inte leder och styr ett samlat värdegrundsarbete som integreras i undervisningen. Skolinspektionen ser ett utvecklingsbehov inom ovanstående, men bedömer att få till stånd ett bredare värdegrundsarbete på skolan bör prioriteras.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Rektor följer upp och analyserar i huvudsak kunskapsresultaten samt vidtar relevanta åtgärder

Granskningen visar att rektor i huvudsak följer upp skolenhetens kunskapsresultat. Rektorn och lärarna uppger att rektorn presenterar sammanställningar av betyg två gånger per läsår. I övriga årskurser följer rektorn upp resultaten och i de ämnen där kunskapsresultaten gått ner behöver ansvarig lärare motivera varför till rektorn, berättar lärarna. Rektorn och lärarna uppger att rektorn följer upp lärarnas undervisning och deras förutsättningar att bedriva en god undervisning muntligt via medarbetarsamtal och skriftligt via arbets- och ämneslagens mötesprotokoll. Rektorn och lärare uppger samstämmigt att rektorn inte gör klassrumsbesök i syfte att observera undervisningen. Rektorn berättar dock att specialpedagogen observerar undervisningen på hennes uppdrag.

Granskningen visar vidare att rektorn analyserar skolenhetens kunskapsresultat, men att denna analys inte dokumenteras. Rektorn och lärare berättar att lärarna analyserar resultaten i ämnesgrupperna, med särskilt fokus på de kunskapskrav som eleverna har svårt att nå i relation till den egna undervisningen. Rektor uppger att hon har delegerat att leda uppföljningsarbetet till arbets- och ämneslagsledare. Lärarna berättar att de följer upp kunskapsresultaten en gång per termin på arbetsplatsträffar

och i arbetslagen med fokus på vad de behöver förändra. Lärarna uppger emellertid också att de inte uppfattar att analysen sker på uppdrag av rektor samt att de inte vet hur de kommer att arbeta vidare med kunskapsresultaten. Inskickad dokumentation visar vidare att det saknas en aktuell skriftlig sammanställning och analys av kunskapsresultaten. Rektor uppger att de vid besökstillfället håller på att upprätta en sådan för 2018.

Slutligen visar granskningen också att rektorn i huvudsak genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas. Lärare säger att rektor har god framförhållning och kan fördela resurser. De berättar vidare att rektorn sätter organisatoriska och ekonomiska ramar. Inom dessa ramar utvecklar lärgrupper, arbetslagsgrupper och ämneslagsgrupper undervisningen, uppger lärare. Rektor har genomfört extra satsningar på matematik eftersom ämnet uppvisat låga resultat, berättar lärare och rektor. Rektor uppger emellertid också att återkoppling till arbetslagen och åtgärder i huvudsak innevarande läsår handlat om praktiska frågor, som planering och tjänstefördelning.

Rektor leder det pedagogiska arbetet på skolan

Granskningen visar att rektor leder och organiserar det pedagogiska arbetet. Rektor och lärarna uppger att lärarna har förutsättningar för samverkan. Av intervjuer med rektor och lärare framgår att ansvarsfördelning, mandat och roller är tydliga. De tre arbetslagen har varsin specialpedagog/speciallärare knuten till sig för att möjliggöra närmare samverkan. Mötestider finns i ett kalendarium och möten sker regelbundet. Rektor har utsett arbetslagsledare, ämneslagsledare och sätter agenda samt mötestider. Lärare och rektor berättar att arbetslagsledarna har arbetslagsledarmöten tillsammans med rektor och biträdande rektor. Därutöver finns en lokal skolutvecklingsgrupp bestående av tre förstelärare, rektor och biträdande rektor. Den lokala skolutvecklingsgruppen diskuterar bland annat kompetensutvecklingsbehov.

Granskningen visar också att rektor försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektor uppger vidare att didaktiska diskussioner varit i fokus i lärgrupper och det har genomförts kollegialt lärande i dessa. Lärgrupperna har ett specifikt uppdrag att vara forum för kollegialt lärande och arbetsområden bestäms av skolledningen. I lärgrupperna, som funnits under cirka två års tid, har personalen på skolan mestadels arbetat med betyg och bedömning enligt intervju med lärare, rektor och inskickat material. Arbetet i lärgrupperna med betyg och bedömning har letts av en förstelärare på skolan.

Granskningen visar vidare att skolans obehöriga lärare får stöd i sitt arbete, de får mentor samt handleds av behörig lärare. Rektorn och lärare uppger i intervjuer att de obehöriga lärarna på skolan har en behörig lärare som handleder dem i planering och genomförande av undervisningen samt vid bedömning och betygsättning.

Rektorn ger svag ledning och styrning i skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn ger svag ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete. Rektorn och lärarna uppger att kunskapsresultat följs upp utifrån kön i årskurs 9. Det framgår av intervjun med rektorn att hon i vissa klasser följer upp och analyserar studieron utifrån kön, samt att hon kopplar frånvaron av studiero till att ett samlat arbete med att förmedla och gestalta jämställdhet som värde saknas.

Rektorn, representanter för elevhälsan och lärare säger att det inte pågår ett jämställdhetsarbete på skolan. Det framgår av intervjuer med lärare att jämställdhetsfrågor diskuteras i kollegiet samt att några lärare deltagit i en frivillig kurs i normkritiskt förhållningssätt som skolan erbjudit. Men rektorn följer inte upp att undervisningen är jämställd, säger lärare. Eleverna säger att de i undervisningen pratat om jämställdhet i SO ämnen. I elevenkäten uppger ungefär hälften av de svarande att de inte pratar om jämställdhet mellan könen på skolan.¹

Rektorn leder och styr inte ett samlat värdegrundsarbete

Granskningen visar att rektorn inte följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Rektorn och lärarna uppger samstämmigt att det även saknas ett värdegrundsarbete på skolan. Detta utvecklas nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

¹ På frågan "I min skola pratar vi om jämställdhet mellan könen" svarade ungefär hälften av eleverna att det stämde ganska dåligt eller inte alls. Skolinspektionen, Skolenkäten hösten 2017, Enkätresultat för elever i årskurs 9 Ringsjöskolan, Höörs kommun.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor leder och styr ett samlat värdegrundsarbete som integreras i undervisningen.

I 1 kap. 5 § skollagen (2010:800) anges att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. I läroplanen anges att skolan har i uppdrag att förmedla och förankra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.²

Granskningen visar att det saknas ett värdegrundsarbete på skolan. Rektorn, lärarna, och representanter från elevhälsan uppger detta samstämmigt. Lärare uppger också att de inte behandlar värdegrundsuppdraget på ett planerat sätt i sin undervisning den här terminen. Elever uppger att lärare inte pratat om hur man ska vara mot varandra och hur man ska vara en bra kompis. Lärare och representanter från elevhälsan berättar att det inte finns ett gemensamt förhållningssätt på skolan i värdegrundsfrågor och att personalen saknar en samsyn. Skolenkäten visar att Ringsjöskolan har något lägre medelvärde jämfört med andra skolor vad gäller grundläggande värden i undervisningen/lärandet och grundläggande värden på skolan.³ Eftersom det saknas ett värdegrundsarbete på skolan kan rektor inte följa upp, analysera eller vidta relevanta åtgärder kopplat till det.

² Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar.

³ Sammanvägt index är 5,2 för Ringsjöskolan jämfört med 5,9 för samtliga deltagande skolenheter för insamlingsomgången årskurs 9 vad gäller grundläggande värden i undervisningen. Skolinspektionen, Skolenkäten hösten 2017, Enkätresultat för elever i årskurs 9 Ringsjöskolan, Höörs kommun.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn på Ringsjöskolan rektor leder och styr ett värdegrundsarbete som integreras i undervisningen. Rektor har ett tydligt ansvar för att sätta upp och kommunicera tydliga mål och förväntningar med fokus på elevers kunskapsutveckling och skolans uppdrag att förmedla, förankra och gestalta grundläggande demokratiska värden. I skolans uppdrag att bedriva ett värdegrundsarbete ingår även att arbeta med jämställdhet. Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, skolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Att bedriva ett värdegrundsarbete som genomsyrar hela verksamheten är även en del i det förebyggande arbetet för att tillförsäkra elever studiero och trygghet.⁴

Undervisning

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Författningsstöd:

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden 5. Kursplaner med kunskapskrav

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen i huvudsak är varierad och innehåller aktivt lärarstöd, att lärare arbetar med att stärka elevers självförtroende och motivation, samt att elever i viss grad är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Granskningen visar emellertid också att det finns elever som inte utmanas i undervisningen.

⁴ Skolinspektionen (2016) *Skolans arbete för att säkerställa studiero – det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också*, sid. 13ff.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

I huvudsak varierad undervisning med aktivt lärarstöd

Skolinspektionens granskning av Ringsjöskolan visar att undervisningen i huvudsak är varierad. I intervjuer med elever och lärare framkommer att undervisningen mestadels är varierad och balanserad och att det under en lektion sker växlingar mellan arbetsformer exempelvis mellan praktiskt arbete med laborationer som följs av skrivuppgift. Lärare berättar om hur de delar upp lektionen i olika moment för att erbjuda variation i undervisningen. Vid observerade lektioner följs huvudinstruktioner av delinstruktioner och olika arbetsformer genomförs under en lektion.

Vidare visar granskningen att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Eleverna uppger att lärare i huvudsak hjälper, stödjer och leder dem framåt i deras kunskapsutveckling. Eleverna ger exempel på lärare som går runt i klassrummet och hjälper eleverna framåt genom att ge ledtrådar och diskutera med eleven. De berättar även att lärare sitter vid sin plats och eleverna går fram om de behöver hjälp. I intervjuer med lärare ger dessa olika exempel på hur de stödjer eleverna, till exempel får elever prova på olika arbetssätt och arbetsformer och lärare ger instruktioner, stöd och förklaringar inför och under elevernas arbete. På några observerade lektioner uppmärksammar lärare när elever behöver mer stöd och elever ges exempelvis repetition av genomgången enskilt med läraren vilket gör att eleven kommer igång med uppgiften. Men lektioner observeras även där elever inte ges ytterligare stöd trots att de inte kommer igång efter gemensam genomgång.

Eleverna får i huvudsak en strukturerad undervisning

Granskningen visar att många lärare förmedlar syfte och har en tydlig struktur för undervisningen. Eleverna berättar att de i flera ämnen vet vad de ska lära sig, när deras kunskaper ska bedömas samt förstår upplägget på arbetsområdet. Dock uppger elever att de i vissa ämnen inte vet vad som förväntas av dem i förhållande till kunskapskraven. Elever ger exempel på ämnen med stor tydlighet och struktur i undervisningen samt motsatsen. Elever berättar om en gemensam struktur på skolan kring hur lärare möter i dörren och startar upp lektioner men säger samtidigt att inte alla lärare följer den gemensamma strukturen. Lärare berättar att strukturen snarare är ämnesspecifik än lika för hela skolan och menar överlag att de bestämda strukturerna följs av lärare.

De flesta observerade lektioner är strukturerade utifrån en inledande presentation av lektionsinnehåll och genomförande. Ett fåtal observerade lektioner har ett gemensamt avslut, flertal observerade lektionsavslut består av att eleverna packar ihop sina saker, säger hej då och lämnar klassrummet. Vid några observerade lektioner knyter lärare an till tidigare lektioner med klassen och förmågor de övat på tidigare. Rektor uppger att hen har förmedlat att undervisningen ska utgå från läroplanens mål, men uppger att hen känner till att det finns vissa brister i undervisningen vad gäller att tydliggöra mål och syfte. Detta kommer att ingå i arbetet med att tydliggöra lärares planeringar vilket är under utveckling på skolan, berättar rektor.

Undervisningen stärker i huvudsak elevernas självförtroende och motivation

Granskningen visar att det finns inslag i undervisningen som stärker elevernas självförtroende och motivation. Några elever berättar i intervjuer att lärare uppmuntrar dem att kämpa på och göra sitt bästa. Elever berättar även att när lärare varierar undervisningen motiverar det dem att jobba vidare samt att tydlighet är viktigt för att öka motivationen. Lärare säger att det handlar om att bygga relationer med eleverna för att de ska känna att lärarna tror på dem. Vidare berättar lärare att de berömmar, ger återkoppling och ser sina elever. Lärare säger att de försöker hitta lusten att lära även när eleverna inte tycker att det är roligt. Även om några lärare också berättar att de upplever det som en utmaning att motivera alla elever. Rektorn säger att de flesta men inte alla lärare har höga förväntningar på sina elever.

Vid observerade lektioner ses exempelvis att lärare ställer frågor och välkomnar elevernas lösningsförslag samt ger uppmuntrande respons även på svar som inte är helt korrekta. Överlag berömmar och uppmuntrar lärarna eleverna i deras arbete under de observerade lektionerna. På några lektioner uppmärksammar lärare när eleverna tappar koncentrationen eller inte förstår uppgiften men lektioner observeras även där elever inte ges ytterligare stöd att komma igång och jobba efter genomgång.

Eleverna inkluderas i viss mån i planering och utvärdering av undervisningen

Skolinspektionens granskning visar att elever kan påverka och är delaktiga i val av uppgifter och arbetssätt, även om de inte systematiskt medverkar i planering av undervisningen. Elever berättar att lärare låter dem välja arbetssätt och att eleverna då kan välja om de vill arbeta enskilt eller i grupp. Elever säger att de får välja hur de vill bli examinerade, exempelvis om de vill ha ett större prov eller två mindre prov. Lärare berättar att planeringen inför ett arbetsområde görs utifrån den senaste utvärderingen. Lärare säger vidare att de försöker ta med eleverna i planeringen inför ett arbetsområde. Rektorn diskuterar planeringar vid medarbetarsamtal och säger att de flesta lärare har planeringar som även eleverna medverkat till och tar del av. Men,

berättar rektor, det finns även lärare som inte har planeringar i sina ämnen. Rektor säger vidare att alla planeringar ska finnas i den digitala elevplattformen för både elever och vårdnadshavare att ta del av.

Elever säger att några lärare ber dem utvärdera sitt eget arbete samt lektionen och att detta sker med regelbundenhet men att inte alla lärare utvärderar systematiskt. Elever och lärare berättar att elever är med och utvärderar undervisningen. Till exempel genom diskussion, handuppräckning och så kallade exit tickets. Lärare säger att de genomför utvärderingar oftast i samband med att ett arbetsområde avslutas. Rektor säger att utvärderingar genomförs och att det är en del i elevernas delaktighet.

Elever ges viss möjlighet att reflektera över sitt lärande

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen innehåller vissa moment där eleverna ges strategier för och möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Lärare berättar att elever får prova att lösa problem på olika sätt, att elever ges möjlighet att självvärdera sin uppgift innan inlämning och verbalisera stegen i en lösning. Elever säger att de får prova att lösa problem på olika sätt, exempelvis på matematiken. Lärare berättar även att de låter elever reflektera över sitt eget lärande genom att ställa frågor om vad eleverna har lärt sig. Flera observerade lektioner ger exempel på att elever använder tankesätt och strategier för att lära på ett målinriktat sätt som främjar det egna lärandet. Elever övar på organisering och transformering vid en laboration där de mikroskoperar och skapar ett observationsschema för resultaten och därefter övar på att skriva en rapport utifrån en disposition som läraren presenterat.

Alla elever får inte utmaningar och stimulans

Härutöver visar granskningen att undervisningen inte är anpassad för de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Detta beskrivs nedan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor och lärare ser till att undervisningen anpassas så att alla elever ges ledning och stimulans. I detta ingår att utmana alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling.

Granskningen visar att undervisningen inte är anpassad så att alla elever ges ledning och stimulans.

Av 3 kap. 3 § skollagen framgår att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver, för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Granskningen visar att eleverna inte utmanas och stimuleras så att de kan nå längre i sin kunskapsutveckling. Flera elever berättar att de oftast känner sig utmanade under lektionerna. De berättar att vissa ämnen har givna utmaningar och att läromedlet har en tydlig indelning utifrån svårighetsgrad, vilket eleverna uppskattar. Några lektionsobservationer ger exempel på att elever utmanas och stimuleras genom att exempelvis få utveckla sitt resonemang och arbeta på en nivå anpassad utifrån elevens kunskapsnivå vilket elever observerades göra i exempelvis biologi och matematik. På en lektion i matematik uppmuntras elever att arbeta med uppgifter på en nivå där eleven utmanas i svårighetsgrad och möter motstånd i varje uppgift. Men några elever säger samtidigt att de aldrig utmanas i vissa ämnen. Eleverna säger vidare att klassen oftast arbetar med samma uppgifter och att de inte tycker att uppgifterna är tillräckligt utmanande. Eleverna berättar att det är särskilt i ett ämne där förkunskaperna är olika och uppgifterna inte anpassas utifrån elevernas olika kunskapsnivåer. Observerade lektioner ger exempel på ett ämne där eleverna arbetar med samma uppgifter och eleverna säger att de inte är utmanade eller stimulerade av uppgifterna. Elever berättar vidare att de på vissa lektioner ibland kan arbeta med ett annat ämne när de är färdiga med en uppgift.

Lärare berättar att de i vissa ämnen har lättare att utmana eleverna. Andra lärare ger exempel på att de ställer fördjupande frågor och låter elever reflektera för att ge stimulans och utmaning i undervisningen. De berättar vidare att skolan har tävling i språk vilken de menar stimulerar till att läsa språk. Lärare ger även exempel på att elever istället för att läsa textutdrag får läsa en hel bok. Samtidigt uppger lärare att störst fokus läggs på elever som behöver klara lägst betyget E och att tiden inte alltid räcker till för att stimulera och utmana de som nått längre. De berättar också att det inte förs någon diskussion i kollegiet kring att utmana elever.

Rektorn uppger att hon inte ger specifika instruktioner vad gäller att utmana elever som behöver komma längre i sin kunskapsutveckling. Hon berättar att det finns lärare på skolan som är bra på att utmana eleverna och som förmedlar det till kollegor. Samtidigt säger rektorn att det finns elever som behöver utmanas för att nå längre i sin kunskapsutveckling och som inte fått tillräckligt med utmaningar.

Skolinspektionen rekommenderar att undervisningen på Ringsjöskolan utvecklas så att den stimulerar och utmanar alla elever, även de som nått längre i sin kunskapsutveckling. Skolinspektionen rekommenderar att rektor utvecklar arbetet

genom att tillsammans med lärare och elevhälsa lyfta elever i behov av utmaningar i de olika mötesforum som skolan har. Det handlar om att ge lärare förutsättningar att samverka kring elever så att eleverna kan utvecklas så långt som möjligt. En utmanande undervisning innebär att läraren kognitivt utmanar eleverna med uppgifter och aktiviteter, som utvecklar och utmanar deras tänkande. Stimulans och utmaningar i undervisningen är viktiga faktorer för att elevers motivation ska upprätthållas och rent konkret skulle det kunna innebära tillfälliga nivåindelningar i en klass där kunskapsnivåerna eller ambitionsnivåer är klart åtskilda.⁵

Trygghet och studiero

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan har i låg utsträckning ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero.

Författningsstöd:

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att det på skolan saknas ett samlat och aktivt arbete för trygghet och studiero som inbegriper gemensamma förhållningssätt, ett fokus på pedagogiskt ledarskap och en medvetenhet om hur trygghet och studiero påverkar elevernas lärande. Skolinspektionen bedömer, då det finns påbörjade åtgärder kopplade till tryggheten, att skolan bör prioritera att inleda ett arbete gällande studiero. Det är dock av vikt att arbetet med tryggheten fortsätter och förstärks.

⁵ Skolinspektionen (2018) *Utmanande undervisning för högpresterande elever, Kvalitetsgranskning på gymnasieskolans naturvetenskapliga program* s. 11–12.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de underlag myndigheten upprättat under besöket.

Det samlade arbetet för att skapa trygghet behöver förstärkas

Skolinspektionens granskning visar att det saknas ett samlat och gemensamt arbete för att skapa trygghet för eleverna på Ringsjöskolan.

Granskningen visar att flera elever upplever otrygghet på skolan. Intervjuade elever uppger att det finns andra elever som blir utsatta för kränkningar och att det finns elever de och andra är rädda för. Några elever berättade att det känns lite otryggt i korridorerna och att det finns elever de undviker att möta där. Denna bild bekräftas av personal från elevhälsan. De beskriver även en ”grabbig” stämning som finns på skolan, vilket stundtals leder till otrygghet för vissa elever. I Skolinspektionens enkät från hösten 2017 framkommer att elever i åk 9 inte tycker att skolan arbetar aktivt med att förhindra kränkningar och att de vuxna på skolan inte reagerar om någon blivit kränkt.⁶

Vidare visar granskningen att det saknas ett gemensamt arbete för att skapa trygghet på skolan. Elever beskriver att inte alla vuxna agerar eller reagerar på kränkningar och tillmälen i skolan. Det händer till exempel att vuxna ser incidenter men att de går därifrån utan att ingripa, berättare de. Personal från elevhälsan bekräftar att det saknas en samsyn så att alla vuxna agerar lika på skolan. Lärarna uppger att de flesta vuxna reagerar och agerar på kränkningar men att de kan ha olika nivåer när de väljer att reagera. Lärare berättar vidare att de diskuterat i kollegiet att alla ska reagera och agera direkt när något händer. Rektorn berättar att lärare har olika uppfattningar kring när de ska agera på en kränkning och att det inte finns en samsyn i kollegiet och att arbetslagen signalerat att en samsyn saknas i nuläget. Vidare uppger personal från elevhälsan att de i nuläget inte är en naturlig del av arbetet för att skapa trygghet på skolan.

⁶ Ringsjöskolans index är 5,9 jämfört med 6,7 för samtliga medverkande skolenheter i åk 9. Skolinspektionen, Skolenkät hösten 2017, Enkätresultat för elever i åk 9 Ringsjöskolan, Höörs kommun.

Slutligen visar granskningen att rektorn på Ringsjöskolan har påbörjat ett förebyggande arbete med att förbättra tryggheten. Exempel på åtgärder är att öka vuxennärvaron under raster i till exempel skolans korridorer. Elevcaféet har byggts om för att erbjuda ett uppehållsrum för elever och personal med en studiecoach. Ringsjöskolan genomför regelbundet trygghetsenkäter där eleverna får svara på om det exempelvis finns otrygga platser på skolan. Utifrån resultaten i enkäten planerar och genomför rektorn åtgärder för att förbättra tryggheten, som att åtgärda omklädningsrummen i idrottshallen.

Elevhälsoteamet uppger att skolan har genomfört åtgärder för att förbättra tryggheten. Några elever säger att de tagit upp problemet med dåligt språkbruk i klassen, vilket ledde till att mentorn hade ett samtal med klassen men elever upplevde ingen stor förbättring efter samtalet. Elever säger att mentor alltid tar tag i problem men att de på skolan inte pratar så mycket om hur man ska vara mot varandra. Rektorn uppger att tryggheten förstärkts genom att elevassistenter satts in och en ökad vuxennärvaro har gett effekt.

Ett gemensamt och samlat arbete för att skapa studiero saknas

Granskningen visar att det inte finns ett samlat och systematiskt arbete med att skapa studiero på Ringsjöskolan. Elever berättar att studieron varierar mellan olika ämnen och lärare. Några elever säger att studieron mestadels är god medan andra beskriver den som stundtals kaotisk. Lärare uppger att studieron varierar mellan ämnen och lärare och att det finns lektioner med låg studiero. Detta utvecklas nedan under avsnittet Identifierat utvecklingsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor tillsammans med lärarna och övrig personal på skolan utvecklar ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens granskning visar att skolan saknar ett samlat arbete för att skapa studiero på lektionerna. Skolledningen ger inte förutsättningar för lärare att skapa studiero och lärare vidtar inte ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö.

I skollagen, 5 kap. 3§ anges att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Enligt läroplanen ska alla som

arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utvecklig och lärande.⁷

Granskningen visar att det inte finns ett samlat och systematiskt arbete med att skapa studiero på Ringsjöskolan. Elever berättar att studieron varierar mellan olika ämnen och lärare. Några elever säger att studieron mestadels är god medan andra beskriver den stundtals som kaotisk. Elever berättar att när studieron inte är bra är det elever som pratar högt, skriker och bråkar i klassrummet. Några elever säger att de får arbeta hemma istället för på skolan eftersom de inte kan koncentrera sig. Eleverna berättar vidare att inte alla lärare följer den gemensamma struktur skolan har beslutat om, att lärare ska samla in mobiltelefoner vid lektionens start och att elever och lärare står upp och hälsar på varandra.

Granskningen visar att det saknas ett aktivt och förebyggande arbete för att skapa studiero. Lärare och representanter för elevhälsan uppger att det varit oroligt under terminen, att oroligheter från raster påverkar undervisningen negativt och att skolan har en specifik klassammansättning som skapar otrygghet och ger låg studiero bland vissa elever. Lärare berättar att de genom protokoll från samverkansmöten delgett rektor information om svårigheter med studieron men att de inte fått återkoppling från rektor. Rektorn och representanter för elevhälsan säger vidare att de har identifierat ett behov av värdegrundsarbete, men att skolan ännu inte har något sådant.

Granskningen visar vidare att det saknas ett gemensamt arbete för att skapa studiero vid lektionerna. Studieron varierar mellan ämnen och lärare, och vissa lektioner präglas generellt av låg studiero, uppger rektorn, lärare och representanter för elevhälsan. På fråga från Skolinspektionen vilket stöd lärare får för att bedriva undervisningen berättar rektorn att klassresurser kan sättas in. Lärare säger att de försöker förbättra studieron på egen hand och genom att hjälpas åt i kollegiet. Representanter för elevhälsan säger vidare att uppsatta regler inte följs av alla lärare samt att det saknas en samsyn i kollegiet.

⁷ Lgr11 2.2 Riktlinjer.

Skolinspektionen rekommenderar rektor att systematiskt följa upp studieron och analysera orsakerna till brister samt att påbörja ett arbete med att åtgärda dessa. Eleverna ska delta i arbetet med att skapa studiero. Studiero främjas av tydliga lektionsstrukturer och ett tydligt ledarskap i klassrummet. Det är också viktigt att rektor tar ansvar för att utveckla och förbättra olika processer.⁸ Det handlar här huvudsakligen om skolans arbete med normer och värden och det förebyggande arbete som bedrivs av elevhälsan men också om hur skolan tar ansvar för att alla elever ges det stöd och de utmaningar som de behöver.

Det är av stor vikt att rektor tillsammans med lärarna analyser och söker orsaker till bristande studiero. Lärarnas arbete med att skapa studiero kan handla om hur de agerar både förebyggande och åtgärdande, i en elevgrupp eller kopplat till enstaka elever. Elever som inte blir tankemässigt utmanade och stimulerade på lektionerna riskerar att bli omotiverade, uttråkade och i bland stökiga.⁹ Om det trots försök till ett gott förebyggande arbete ändå uppstår brister i studieron behöver lärare agera tydligt och effektivt för att skapa lugn och studiero igen. Det finns stöd för disciplinära åtgärder i skollagen 5 kap. 6 § för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Författningsstöd:

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

⁸ Skolinspektionen (2016) *Skolans arbete för att säkerställa studiero*.

⁹ Skolinspektionen (2014) *Stöd och stimulans i klassrummet – rätten att utvecklas så långt som möjligt*.

De övergripande skälen för bedömningen är att granskningen visar att rektor ger lärare goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg samt att rektor ser till att lärare använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Granskningen visar också att rektor analyser eventuella skillnader i betyg och omdömen mellan olika årskurser, mellan pojkars- och flickors resultat liksom mellan nationella ämnesprov och betyg.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen kopplat till den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt de iakttagelser myndigheten gjort under besöket.

Lärare ges förutsättningar att kvalitetssäkra omdömen och betyg

Skolinspektionens granskning av Ringsjöskolan visar att rektor ger lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg, dels i relation till styrdokument och dels med varandra.

Granskningen visar att rektorn leder ett långsiktigt och systematiskt arbete med att säkerställa likvärdig betygssättning. Diskussioner, kvalitetskontroller och sambedömningar genomförs i ämnesgrupper och i skolans lärgrupp. Lärare berättar om att de arbetar med likvärdig bedömning och betygssättning i ämnesgrupperna redan i planeringen av ett ämne sedan vidare vid bedömning och betygssättning då lärare samarbetar för att bedöma elevers prestationer. Lärare berättar vidare att de för diskussioner på ämneskonferenser för ökad likvärdighet samt att de ofta rättar prov gemensamt. Rektor och lärare berättar att nationella prov samrättas i hela kommunen vilket är ett tillfälle för att säkerställa kvaliteten i bedömning och betygssättning. Ringsjöskolan har även arbetat med betyg och bedömning utifrån att en ny elevplattform har introducerades på skolan uppger rektorn. Rektorn säger vidare att kunskapsresultat och resultaten på nationella prov presenteras på arbetsplatsträffar därefter följs det av betygsdiskussion som fortsätter i ämnesgrupperna.

Lärgruppen, likaså fortbildningen kring bedömning och betygssättning, leds av en förstelärare på skolan. Rektorn berättar att rektor, biträdande rektor och försteläraren tillsammans diskuterar och tar fram åtgärder för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning för hela skolan. Även skolans utvecklingsgrupp har betyg och betygssättning som del i arbetet för att säkerställa hög kvalitet och likvärdighet enligt rektorn.

Vidare visar granskningen att rektorn har säkerställt att obehörig personal får handledning av behöriga lärare vid bedömning och betygssättning. I det inskickade

materialet framgår att skolan arbetar för att säkerställa att personal som slutar skriver omdömen. Rektorn säger att skolan arbetar med att nyanställd personal ska bli delaktiga i arbetet med bedömning och betygsättning. Vidare uppger rektor och lärare att de samarbetar med en annan högstadieskola för att öka kvaliteten i bedömningar och skapa likvärdighet. Rektorn berättar att de exempelvis har beslutat om en insats under en period utifrån behov som försteläraren identifierat.

Rektor analyserar skillnader i betygsättning

Vidare visar granskningen att rektor säkerställer likvärdig betygssättning. Alla lärare deltar i diskussionerna av eventuella differenser mellan nationella prov och slutbetyg och förklaringar ska lämnas in skriftligt till rektor. Även den politiska nämnden följer upp resultatet av nationella prov och slutbetyg vilket gett extra tyngd åt arbetet på skolnivå enligt lärarintervju.

Rektorn uppger att hon tillsammans med biträdande rektor och försteläraren är de som diskuterar betyg och bedömningar för att säkerställa lika förutsättningar för eleverna. Lärare berättar att de i kollegiet diskuterar resultaten på nationella prov samt att eventuella avvikelser mot slutbetyg måste förklaras skriftligt till skolledningen. Försteläraren är utsedd av rektorn att leda arbetet med betyg och bedömning på skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Beslutsfattare

Signerat av: Jenny Fahlman

X Sofia Hall

Föredragande

Signerat av: Sofia Hall

I handläggningen av ärendet har även Charlotte Lindmanner Sultan och Andrés Brink Pinto medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning skolan har ett samlat och medvetet arbete för att skapa och bibehålla trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 9 oktober 2018 och den 11 oktober 2018. Besöket genomfördes av Sofia Hall och Charlotte Lindmanner Sultan.

Ringsjöskolan är en kommunal högstadieskola i Höörs kommun. Vid tillfället för kvalitetsgranskningen går det 381 elever i årskurserna 7–9. Det finns fem klasser i varje årskurs. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.